

Số: /KH-SYT

Kon Tum, ngày tháng 7 năm 2024

KẾ HOẠCH

nâng cao năng lực, cung cấp các dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần trong ngành Y tế tỉnh Kon Tum và triển khai Chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần dựa vào cộng đồng giai đoạn 2024-2030

Căn cứ Quyết định số 155/QĐ-TTg ngày 29/01/2022 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Kế hoạch quốc gia phòng, chống bệnh không lây nhiễm và rối loạn sức khỏe tâm thần giai đoạn 2022-2025;

Căn cứ Quyết định số 1591/QĐ-TTg ngày 08 tháng 12 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Chương trình Chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi giai đoạn 2023-2030;

Căn cứ Quyết định số 1651/QĐ-BYT ngày 13 tháng 6 năm 2024 của Bộ trưởng Bộ Y tế về phê duyệt Đề án dự phòng, phát hiện, quản lý điều trị các bệnh ung thư, tim mạch, đái tháo đường, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính, hen phế quản và rối loạn tâm thần giai đoạn 2024-2025;

Căn cứ Kế hoạch số 440/KH-UBND ngày 02 tháng 02 năm 2024 của Ủy ban nhân dân tỉnh về triển khai thực hiện Chương trình Chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi giai đoạn 2023-2030 trên địa bàn tỉnh Kon Tum;

Sở Y tế xây dựng kế hoạch nâng cao năng lực, cung cấp các dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần trong ngành Y tế tỉnh Kon Tum và triển khai Chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần dựa vào cộng đồng giai đoạn 2024-2030, cụ thể như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung:

Triển khai các giải pháp nâng cao năng lực cho hệ thống nhân viên y tế, cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh trên địa bàn tỉnh, triển khai Chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần dựa vào cộng đồng hiệu quả để phòng ngừa, phát hiện, can thiệp các rối loạn tâm thần ở người dân trên địa bàn tỉnh.

2. Mục tiêu cụ thể:

- Đầu tư cơ sở hạ tầng, trang thiết bị, đào tạo nâng cao chất lượng nguồn nhân lực để phát triển Bệnh viện Tâm thần tỉnh thành cơ sở đầu ngành, cung cấp

các dịch vụ khám bệnh, chữa bệnh tâm thần, thần kinh; thực hiện được công tác đào tạo, chỉ đạo tuyển chuyên khoa Tâm thần, tâm lý lâm sàng.

- Đến năm 2030, có 100% các Bệnh viện đa khoa có bác sĩ được đào tạo chuyên khoa tâm thần, nhân viên y tế được đào tạo tâm lý lâm sàng để cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần.

- Nâng cao năng lực cho chuyên trách tuyến cơ sở, triển khai có hiệu quả Chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần dựa vào cộng đồng, tăng cường dự phòng, phát hiện sớm, quản lý và can thiệp các rối loạn sức khỏe tâm thần.

- Phần đầu có 80% trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần, trẻ em có nguy cơ cao rối loạn sức khỏe tâm thần được tiếp cận các dịch vụ tư vấn, hỗ trợ tâm lý, các dịch vụ xã hội phù hợp tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh và tại cộng đồng.

II. CÁC GIẢI PHÁP CỤ THỂ

1. Đầu tư, phát triển Bệnh viện Tâm thần tỉnh Kon Tum:

- Bệnh viện Tâm thần xây dựng lộ trình, phân công nhân viên y tế đi đào tạo nâng cao năng lực để đảm bảo cung cấp các dịch vụ khám bệnh, điều trị, chăm sóc, phục hồi chức năng cho người bệnh tâm thần.

- Phân công nhân viên y tế đi đào tạo về tâm lý lâm sàng để cung cấp dịch vụ tư vấn, điều trị, can thiệp, chăm sóc sức khỏe tâm thần.

- Từng bước phát triển các kỹ thuật khám bệnh, chữa bệnh chuyên sâu để làm tốt công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần cho người dân trên địa bàn tỉnh; phần đầu đến năm 2030 phát triển thành cơ sở khám bệnh, chữa bệnh đầu ngành về tâm thần, thần kinh.

- Nâng cao năng lực, trình độ nhân lực cho nhân viên Bệnh viện thông qua các hình thức như đào tạo dài hạn, tiếp nhận chuyển giao kỹ thuật, chỉ đạo tuyển từ Bệnh viện Tâm thần Trung ương 2 và các đơn vị tuyển trên khác; phần đầu xây dựng thành cơ sở đào tạo liên tục, đào tạo nâng cao năng lực nguồn nhân lực ngành y tế về bảo vệ, chăm sóc sức khỏe tâm thần.

- Từng bước đầu tư, nâng cao chất lượng công tác khám bệnh, điều trị, chăm sóc, phục hồi chức năng cho người bệnh tâm thần.

2. Nâng cao năng lực điều trị, phục hồi chức năng, chăm sóc và dự phòng rối loạn sức khỏe tâm thần tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh

- Các Bệnh viện, Trung tâm Y tế huyện có giường bệnh bố trí nhân lực, phân công đào tạo chuyên khoa Tâm thần, Tâm lý lâm sàng để cung cấp các dịch vụ khám bệnh, chữa bệnh, phục hồi chức năng, tư vấn, chăm sóc sức khỏe tâm thần và cung cấp các dịch vụ tâm lý lâm sàng, điều trị phổ tự kỷ.

- Tổ chức đào tạo cho nhân viên y tế về kiến thức, kỹ năng cơ bản để can thiệp các trường hợp sốc tâm lý, rối loạn tâm thần ở người bệnh đến khám chữa bệnh tại các đơn vị.

- Nghiên cứu, triển khai các Chương trình huấn luyện kỹ năng về tự chăm sóc bản thân về sức khỏe tinh thần, các lớp thiền tâm lý trị liệu trong bệnh viện; thiết lập phòng thư giãn tại bệnh viện nhằm cung cấp không gian cho nhân viên y tế giải tỏa căng thẳng, nâng cao sức khỏe tinh thần trong quá trình hành nghề;

- Phát triển mạng lưới chăm sóc sức khỏe tâm thần trong bệnh viện thông qua đào tạo, nâng cao năng lực cho hệ thống nhân viên Công tác xã hội và điều dưỡng trưởng các khoa lâm sàng. Triển khai các giải pháp phát hiện sớm người bệnh điều trị nội trú tại các bệnh viện có dấu hiệu rối loạn sức khỏe tâm thần để có giải pháp can thiệp kịp thời.

- Từng bước triển khai các dịch vụ khám và điều trị trầm cảm, sa sút trí tuệ và một số loại rối loạn sức khỏe tâm thần phổ biến; thực hiện tốt công tác chuyên tuyến đối với các trường hợp mắc bệnh tâm thần đến cơ sở chuyên khoa để điều trị.

3. Triển khai có hiệu quả Chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần dựa vào cộng đồng

- Đẩy mạnh công tác truyền thông, cung cấp thông tin, hướng dẫn người dân kiến thức, kỹ năng cơ bản phát hiện sớm các rối loạn sức khỏe tâm thần; những yếu tố nguy cơ; các biện pháp tuân thủ điều trị, chăm sóc những trường hợp mắc bệnh tâm thần, động kinh, trầm cảm, sa sút trí tuệ và một số rối loạn sức khỏe tâm thần phổ biến khác.

- Đào tạo, nâng cao năng lực cho chuyên trách sức khỏe tâm thần tuyến xã để biết sàng lọc, phân loại, phát hiện sớm những trường hợp có rối loạn sức khỏe tâm thần thông qua tổ chức các đợt chiến dịch sàng lọc sức khỏe tâm thần nhân các ngày, sự kiện sức khỏe Tâm thần thế giới và tại Việt Nam; hoặc lồng ghép với các hoạt động kiểm tra sức khỏe định kỳ cho người dân hoặc các chương trình, dự án, sự kiện... y tế khác.

- Theo dõi, tư vấn, thực hiện các giải pháp dự phòng và phát hiện sớm những đối tượng có nguy cơ cao rối loạn sức khỏe tâm thần để giới thiệu đến cơ sở chuyên khoa khám, tư vấn, điều trị. Lập phiếu/hồ sơ theo dõi, tư vấn tâm lý cho người có nguy cơ cao mắc rối loạn tâm thần để quản lý theo phân cấp chuyên môn kỹ thuật.

- Từng bước triển khai công tác tư vấn, theo dõi, quản lý, chăm sóc người có rối loạn sức khỏe tâm thần tại cộng đồng; trong đó triển khai hướng dẫn kỹ năng chăm sóc tại nhà cho người chăm sóc người mắc các rối loạn tâm thần tại tuyến xã.

- Tổ chức đào tạo nâng cao năng lực cho bác sĩ tuyến xã về khám, quản lý, cấp thuốc điều trị ngoại trú, theo dõi và đánh giá cho người mắc bệnh tâm thần theo quy định của Bộ Y tế; đào tạo, huấn luyện cho các nhân viên y tế khác tại Trạm và nhân viên y tế thôn/làng về sử dụng bộ công cụ sàng lọc, phát hiện sớm, tư vấn tâm lý và quản lý người mắc rối loạn tâm thần tại cộng đồng.

- Thực hiện tốt việc lập dự trữ, cấp phát, quản lý, bảo quản thuốc điều trị tâm thần tại Trạm Y tế theo đúng quy định và đảm bảo chất lượng; thường xuyên giám

sát việc sử dụng thuốc điều trị tâm thần của người bệnh tại nhà theo đúng quy định về quản lý thuốc điều trị tâm thần.

- Thực hiện nghiêm túc công tác quản lý số liệu, dữ liệu chăm sóc sức khỏe tâm thần tại tuyến xã; ứng dụng Công nghệ thông tin trong quản lý, giám sát chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần tại cộng đồng;

4. Triển khai thực hiện Chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em

- Tổ chức công tác truyền thông nâng cao nhận thức về chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, bảo vệ và chăm sóc trẻ em, trong đó cung cấp các thông tin về quyền trẻ em, kiến thức, kỹ năng cho cha mẹ, người chăm sóc, người nhận chăm sóc thay thế trẻ em về chăm sóc sức khỏe tâm thần. Thực hiện tuyên truyền đa dạng qua các phương tiện thông tin đại chúng, các hoạt động truyền thông trực tiếp tại cộng đồng; thông qua đội ngũ công tác viên y tế và hệ thống cơ sở Giáo dục và Đào tạo.

- Phối hợp với ngành Giáo dục và Đào tạo tổ chức tập huấn, nâng cao năng lực cho đội ngũ nhân viên y tế trường học về kỹ năng dự phòng, phát hiện sớm các trường hợp rối loạn sức khỏe tâm thần ở học sinh để giới thiệu đến khám chuyên khoa, tư vấn, can thiệp kịp thời.

- Tăng cường năng lực các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh để cung cấp dịch vụ chẩn đoán, điều trị, chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em, điều trị trầm cảm và phổ tự kỷ, tư vấn tâm lý trẻ em.

5. Đẩy mạnh công tác phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể trong chăm sóc sức khỏe tâm thần

- Tăng cường công tác phối hợp giữa ngành Y tế và ngành Lao động – Thương binh và Xã hội trong công tác quản lý, điều trị người khuyết tật tâm thần kinh, trẻ mồ côi, người trong các cơ sở Bảo trợ trẻ em mồ côi và người khuyết tật.

- Phối hợp với ngành Giáo dục và Đào tạo triển khai công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần cho học sinh, phòng ngừa các rối loạn tâm thần ở trẻ em và lứa tuổi thanh thiếu niên trong trường học.

- Phối hợp với Hội Liên hiệp Phụ nữ các cấp trong phòng ngừa các rối loạn sức khỏe tâm thần ở phụ nữ, đặc biệt ở phụ nữ có thai, phụ nữ bị bạo lực giới.

6. Khuyến khích các sáng kiến, nghiên cứu khoa học và đẩy mạnh hợp tác, huy động nguồn lực cho công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe tâm thần

- Khuyến khích các đơn vị áp dụng các sáng kiến cải tiến chất lượng, nghiên cứu khoa học liên quan hoạt động quản lý, dự phòng, khám và điều trị, chăm sóc người bệnh rối loạn sức khỏe tâm thần tại các cơ sở khám chữa bệnh và cộng đồng.

- Lồng ghép các hoạt động bảo vệ, quản lý, dự phòng, khám và điều trị, chăm sóc người bệnh rối loạn sức khỏe tâm thần trong các Chương trình, Dự án chăm sóc sức khỏe nhân dân trên địa bàn tỉnh. Huy động nguồn lực xã hội hóa và tìm kiếm các nguồn lực hỗ trợ cho việc triển khai các giải pháp nâng cao năng lực

cho hệ thống nhân viên y tế, cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh trên địa bàn tỉnh và thực hiện triển khai Chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần dựa vào cộng đồng hiệu quả để phòng ngừa, phát hiện, can thiệp các rối loạn tâm thần ở người dân trên địa bàn tỉnh.

7. Triển khai hệ thống theo dõi, giám sát và đánh giá và

- Thiết lập hệ thống chỉ số theo dõi, đánh giá thực hiện Kế hoạch nâng cao năng lực, cung cấp các dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần trong ngành Y tế tỉnh Kon Tum và triển khai Chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần dựa vào cộng đồng giai đoạn 2024-2030 trên địa bàn tỉnh.

- Định kỳ tổ chức sơ kết, tổng kết kết quả triển khai thực hiện, đề xuất các giải pháp tháo gỡ khó khăn để thực hiện tốt nhiệm vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần trong ngành Y tế.

III. KINH PHÍ THỰC HIỆN

1. Hàng năm, các đơn vị xây dựng kế hoạch, dự toán kinh phí triển khai các hoạt động chăm sóc sức khỏe tâm thần để bố trí trong hoạt động thường xuyên của các đơn vị.

2. Đối với nguồn kinh phí đầu tư xây dựng và phát triển Bệnh viện Tâm thần tỉnh Kon Tum được bố trí từ nguồn vốn đầu tư của Nhà nước theo quy định.

3. Huy động nguồn kinh phí xã hội hóa và các nguồn kinh phí từ các Dự án, Chương trình hợp pháp khác.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Các phòng thuộc Sở Y tế

1.1. Phòng Nghiệp vụ Y, Dược Sở Y tế:

- Làm đầu mối, phối hợp với Bệnh viện Tâm thần và các đơn vị liên quan tham mưu cho lãnh đạo Sở các văn bản triển khai, thực hiện Kế hoạch; định kỳ hoặc đột xuất tổ chức giám sát đánh giá tiến độ, kết quả thực hiện; đề xuất các giải pháp tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện.

- Tham mưu phối hợp với các sở, ngành liên quan triển khai thực hiện Kế hoạch hiệu quả.

- Nghiên cứu, tham mưu đề xuất cơ quan có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung, thay thế các văn bản có liên quan đến công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần.

- Tổng hợp, báo cáo định kỳ kết quả thực hiện Kế hoạch trong ngành Y tế, tham mưu tổ chức sơ kết, tổng kết việc thực hiện Kế hoạch theo quy định.

1.2. Phòng Kế hoạch - Tài chính Sở Y tế:

- Hàng năm chỉ đạo các đơn vị trực thuộc Sở Y tế bố trí nguồn kinh phí cho hoạt động chăm sóc sức khỏe tâm thần trong nguồn kinh phí sự nghiệp y tế.

- Tìm kiếm, huy động các nguồn lực hợp pháp để triển khai, thực hiện Kế hoạch.

1.3. Phòng Tổ chức - Hành chính Sở Y tế:

- Định hướng cho các đơn vị trong phát triển hệ thống nhân viên y tế làm công tác quản lý, dự phòng, điều trị, chăm sóc, phục hồi chức năng cho người bệnh tâm thần, rối loạn sức khỏe tâm thần.

- Tham mưu lãnh đạo Sở Y tế khen thưởng kịp thời cho các tổ chức, cá nhân làm tốt công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần theo quy định.

2. Bệnh viện Tâm thần:

- Bệnh viện Tâm thần làm đầu mối, phối hợp với các đơn vị tham mưu Sở Y tế hàng năm xây dựng Kế hoạch triển khai có hiệu quả Chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần dựa vào cộng đồng. Chủ trì hướng dẫn, triển khai thực hiện và giám sát hỗ trợ các đơn vị tuyến dưới triển khai thực hiện có hiệu quả công tác dự phòng, phát hiện sớm, quản lý, điều trị, chăm sóc sức khỏe tâm thần dựa vào cộng đồng.

- Xây dựng Kế hoạch phát triển Bệnh viện định hướng đến năm 2030, trong đó xây dựng mục tiêu cụ thể hàng năm để triển khai, thực hiện.

- Phối hợp chặt chẽ với Bệnh viện Tâm thần tuyến Trung ương để đề xuất công tác chỉ đạo tuyến, đào tạo phát triển nguồn nhân lực phục vụ công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần, tâm lý lâm sàng; triển khai thực hiện công tác Chăm sóc sức khỏe tâm thần dựa vào cộng đồng.

- Chủ động tham mưu Sở Y tế các nội dung phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể trên địa bàn tỉnh để triển khai thực hiện các nội dung của Kế hoạch.

- Tham mưu Sở Y tế ban hành biểu mẫu báo cáo kết quả thực hiện Kế hoạch và Bộ chỉ số theo dõi, đánh giá kết quả thực hiện Kế hoạch (hoàn thành trước ngày 10/8/2024 để xem xét, ban hành); định kỳ 06 tháng và kết thúc năm, tổng hợp kết quả triển khai thực hiện công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần trên địa bàn toàn tỉnh tại đơn vị và các đơn vị trực thuộc Sở Y tế; tham mưu Sở Y tế báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh, Bộ Y tế và các đơn vị liên quan theo quy định.

3. Các bệnh viện tuyến tỉnh và Trung tâm Y tế các huyện có giường bệnh:

- Xây dựng Kế hoạch cụ thể và triển khai các giải pháp nâng cao năng lực, cung cấp dịch vụ khám, điều trị, chăm sóc, phục hồi chức năng cho người bệnh tâm thần kinh; tư vấn tâm lý, điều trị các rối loạn sức khỏe tâm thần thường gặp.

- Tăng cường công tác chăm sóc người bệnh toàn diện, trong đó triển khai các giải pháp chăm sóc tinh thần cho người bệnh khi khám bệnh, chữa bệnh.

4. Trung tâm Y tế các huyện, thành phố:

- Xây dựng Kế hoạch cụ thể và triển khai các giải pháp thực hiện Chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần dựa vào cộng đồng. Phối hợp chặt chẽ với các ban, ngành, đoàn thể trên địa bàn để triển khai, thực hiện hiệu quả công tác dự

phòng, phát hiện sớm các trường hợp rối loạn tâm thần; can thiệp kịp thời theo quy định.

- Tổ chức đào tạo, nâng cao năng lực về quản lý, thực hiện Chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần dựa vào cộng đồng cho các Trạm Y tế, Phòng khám đa khoa khu vực và lực lượng nhân viên y tế thôn/làng.

- Tham mưu Ủy ban nhân dân các huyện/thành phố bố trí nguồn kinh phí để triển khai thực hiện nhiệm vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần trên địa bàn.

5. Các đơn vị trực thuộc Sở Y tế:

- Tổ chức các hoạt động truyền thông, tư vấn, phổ biến kiến thức dự phòng các rối loạn sức khỏe tâm thần theo nội dung của Kế hoạch.

- Triển khai các giải pháp phòng ngừa rối loạn tâm thần cho lực lượng công chức, viên chức, người lao động tại các đơn vị.

- Định kỳ 06 tháng tổng hợp kết quả, báo cáo về Sở Y tế và Bệnh viện Tâm thần trước ngày 10/7 hàng năm; báo cáo kết quả thực hiện hàng năm gửi trước ngày 10/01 của năm kế tiếp.

Trong quá trình tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch, nếu có phát sinh, vướng mắc, các đơn vị kịp thời báo cáo bằng văn bản về Sở Y tế (*qua phòng Nghiệp vụ Y Dược Sở Y tế*) để điều chỉnh, bổ sung cho phù hợp.

Trên đây là Kế hoạch nâng cao năng lực, cung cấp các dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần trong ngành Y tế tỉnh Kon Tum và triển khai Chương trình chăm sóc sức khỏe tâm thần dựa vào cộng đồng giai đoạn 2024-2030, Sở Y tế yêu cầu các đơn vị trực thuộc căn cứ các nội dung để triển khai, thực hiện./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (báo cáo);
- Bộ Y tế (báo cáo);
- Sở Lao động – TBXH;
- Sở Giáo dục và Đào tạo;
- Hội Liên hiệp Phụ nữ;
- Lãnh đạo Sở Y tế;
- Các phòng thuộc Sở Y tế;
- Trang Thông tin điện tử Sở Y tế;
- Các đơn vị trực thuộc Sở Y tế;
- Lưu: VT, NVYD.

GIÁM ĐỐC

Võ Văn Thanh